

Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-01 nr. 505
19 decembrie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online

(nr. 347 din 27.11.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat în titlu, înaintat *în mod prioritar*, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și a prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit Notei de fundamentare, prezentul proiect de lege transpune parțial Regulamentul (UE) 2019/1150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online (text cu relevanță pentru SEE), autor nemijlocit fiind Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu suportul Proiectului Tehnologiile Viitorului finanțat de USAID.

Acest angajament derivă din prevederile Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte; Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027 și Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024.

Reieșind din obiectul de reglementare și scopul urmărit, proiectul de lege asigură transpunerea actului UE, creând cadrul juridic primar în domeniul serviciilor de intermediere online.

II. Obiecții de ordin juridic și tehnico- legislativ

1. În partea ce ține de definirea noțiunii de la **pct. 7)** de la **art. 2**, expunem următoarele. În prezent, criteriile naționale pentru clasificarea IMM-urilor, reglementate prin Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii sunt diferite de cele stabilite la nivel european. Astfel, la art. 4 din Legea nr. 179/2016 definirea întreprinderilor mici și mijlocii se reflectă cu întrunirea cumulativă a două condiții: numărul mediu anual de salariați de până la 250 și realizarea unei cifre anuale de afaceri

(venituri din vânzări) de până la 100 de milioane de lei sau deține active totale (active imobilizate și active circulante) de până la 100 de milioane de lei, conform ultimei situații financiare aprobate. Prin urmare, considerăm necesară corelarea noțiunii vizate cu prevederile art. 4 din Legea nr. 179/2016.

Proiectul de lege definește o serie de noțiuni relevante domeniului, precum: „întreprindere utilizatoare de servicii de intermediere online”, „servicii de intermediere online”, „furnizor de servicii de intermediere online”, „consumator”, „motor de căutare online”, „furnizor de motoare de căutare online”, „utilizator profesional de site-uri”, „ierarhie”, „control”, „termeni și condiții”, „bunuri servicii auxiliare”, „mediere” similar noțiunilor prevăzute de art. 2 din actul UE, totodată, având în vedere gradul de transpunere, observăm că nu toate noțiunile sunt utilizate în conținutul proiectului de lege. Din aceste considerente, recomandăm revizuirea acestora, pentru a exclude noțiunile de prisos (de exemplu, noțiunea *control*, de la pct. 2 art. 2).

La pct. 11), precizăm că definirea noțiunii „suport durabil” ca „*orice instrument care permite întreprinderilor utilizatoare de servicii de intermediere online să stocheze informații adresate lor personal, într-un mod accesibil pentru consultări ulterioare și pentru o perioadă de timp adecvată scopurilor informației respective, și care permite reproducerea, fără modificări, a informațiilor stocate;*”) reproduce norma de la art. 320 din Codul civil nr. 1107/2002. Prin urmare, potrivit art. 55 alin.(1) și (5) din Legea nr. 100/2017, în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține, indicându-se elementul structural denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat. Cu titlu de exemplu, a se vedea pct. 2, 3, 10 și 12 lit. a) din proiectul de lege.

Subsidiar, reținem despre necesitatea expunerii noțiunilor principale definite la art. 2 în ordine alfabetică.

2. La art. 3, alin.(3) se va ajusta redacțional, în sensul conferirii clarității, deoarece textul „*pe care acestea le conțin*” nu reflectă coerența normei așa precum este redată în actul UE.

La alin.(4), lit. a) propunem a se corela cu prevederile Codului civil privind dispozițiile generale cu privire la obligații, or termenii și condițiile definite la art. 2 pct. 13) din proiect sunt totalitatea termenilor și condițiilor sau specificațiilor, care reglementează *relația contractuală* dintre furnizorul de servicii de intermediere online și întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online, stabilite în mod unilateral de către furnizorul de servicii de intermediere online. Prin urmare, potrivit prevederilor art. 776 din Codul civil, care expres stabilesc că „*Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii*”. În acest context, termenii: „*obligații juridice sau legale*” se vor revedea prin prisma prevederilor enunțate. Această obiecție este valabilă pentru întreg cuprinsul proiectului de lege.

La alin.(4) lit. b) pentru concretizare și pentru a fi în concordanță cu prevederile art. 54 alin.(1) lit. c) și e) din Legea nr. 100/2017, cuvintele „*programe malware*” se vor substitui cu „*programe dăunătoare (malware)*”, termenul dat fiind regăsit în legislația națională în Concepția securității informaționale a Republicii Moldova, aprobată prin Legea nr. 299/2017.

La alin. (5) în partea ce ține de „*identitatea întreprinderii utilizatoare de servicii*”, ținem să precizăm că aceasta poate fi determinată de un set de elemente juridice, economice și administrative care definesc funcționarea ei, fiind reglementate atât în dispozițiile Codului civil, cât și în legislația conexasă. Astfel, potrivit prevederilor art.

178 din Codul civil „*Persoana juridică activează în baza contractului de constituire sau în baza contractului de constituire și a statutului, sau doar în baza statutului*”, iar „*Actele de constituire ale persoanei juridice trebuie să conțină denumirea și sediul ei, modul de administrare a activității și alte date prevăzute de lege pentru persoanele juridice de tipul respectiv*”.

Subsidiar, Legea nr. 179/2016 stipulează la art. 6 elemente precum: *datele de identificare ale agentului economic (denumirea, sediul, numărul de identificare de stat (IDNO)); forma juridică de organizare a agentului economic, numărul de salariați, cifra de afaceri, activele totale, membrilor fondatori*.

În această ordine idei, considerăm necesar reglementarea exhaustivă a elementelor cuprinse în „*identitatea întreprinderii*”, întru evitarea aplicării diferite a legii.

3. La art. 5 alin. (4), pentru claritate, recomandăm substituirea termenului „*delistat*” cu o expresie deja consacrată în limbajul juridic național, pentru a elimina confuzia, propunând în acest sens, cuvintele „*eliminat din listă*” sau „*exclus din indexul motoarelor de căutare*”.

4. La art. 8 din proiect, se va ține cont de prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 și se va structura în modul corespunzător. Propunerea rezidă și din faptul că conținutul literelor a)-c) de la art. 8 sunt obligații/norme distincte ce urmează a fi respectate de către furnizorii de servicii de intermediere online în relațiile contractuale cu întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online, prin urmare considerăm necesară structurarea acestora în două alienate.

Consecvent, relevăm despre faptul că deși Consiliul Concurenței este desemnat drept autoritate competentă, proiectul de lege nu definește în mod clar competențele specifice ale acestuia în raport cu prevederile actului normativ, iar în absența unor competențe clar definite, Consiliul Concurenței poate întâmpina dificultăți în asigurarea respectării prevederilor legale. Suplimentar, lipsa mecanismului de raportare și a competențelor clar reglementate reduce eficiența normei, și creează riscuri de aplicare inadecvată a legii, or poate crea confuzie pentru subiecții legii.

Concluzionând cele expuse, relevăm că proiectul de lege necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării ține de prerogativa Parlamentului.

 Tatiana MALAI,
Șef adjunct Direcție generală